

Jaarboek 2017

VERENIGING ♦ HISTORISCH EILAND MARKEN ♦

MARKER MUSEUM

Uitgave van de Vereniging Historisch Eiland Marken

Bestuursleden

Voorzitter:	Piet Korstman Wittewerf 24	(0299) 601580
Secretaris:	Cor Visser Minneweg 20	601554
Public relations:	Trijntje Visser Westerstraat 16	601940
Penningmeester:	Kees Schouten Flevostraat 10	601506
Collectieregistratie:	Sijtje Kes Akkerstraat 22	601767
Collectieregistratie:	Aaltje de Waart Thamiswerfstraat 6	601889
Collectieregistratie en vrijwilligers:	Trijntje Stoker Kets 37	601285
Onderhoud:	Martinus Uithuisje Wittewerf 22	06 13236526

U kunt ons ook mailen:

secretariaat@markermuseum.nl of info@markermuseum.nl

Verder bestaat het registratieteam uit:

**Marten van Altena, Neeltje Boneveld, Egbert Commandeur,
Geertje Commandeur, Jannetje Commandeur, Lijs Schouten
en Jannetje Schouten.**

Voorwoord

Tevreden kijken wij terug op het afgelopen jaar. Er is weer veel gebeurd en bereikt. De opening van de tentoonstelling 2017 in de Grote Kerk bleek een groot succes. De stemmingsvolle orgelklanken van Dirk Kes, de mooie woorden van Ds. H. Dekker en de grote belangstelling van genodigden maakte deze opening heel bijzonder. Bovendien was er veel waardering voor de schitterende tentoonstelling. Ook waren wij betrokken bij diverse activiteiten zoals het inrichten van een vitrine in het Waterland Archief ten behoeve van de schooljeugd van Purmerend en omstreken. Daarnaast hebben wij meegewerkt aan het inrichten van de tentoonstelling "Hoe Hollands is mijn Klederdracht" in Museum Spakenburg. De deelname aan "Lekker Marken" leverde ons zo'n 300 extra geïnteresseerden op. Verder verleenden wij onze medewerking aan enkele radio-uitzendingen van de EO, NOS en Radio N-H. Heel leuk was onze inbreng bij het tot stand komen van een film over de klederdracht van de Marker vrouwen door Thijs Adriaans. Tenslotte hebben wij op Marken mee gedaan aan activiteiten van Dorpshuis Het Trefpunt (de Zomerbraderie en de Winterfair). Dit jaar hebben wij ons aangesloten bij het Netwerk Zuiderzee Collecties. Direct na sluiting van de tentoonstelling is een aanvang gemaakt met de verbouwing van de tweede helft van de zolder. Hierdoor ontstaat een sterk vergrote en goed geïsoleerde klimaatkamer, met veel extra bergruimte.

Over het aantal bezoekers hadden we geen klagen, want zo'n kleine 17.000 bezoekers wisten ons museum te vinden. Dit succes is mede te danken aan de inbreng van Tours&Tickets. Voor het seizoen 2018 is het contract inmiddels ook al ondertekend. De nieuwe tentoonstelling is getiteld "Hooitijd op Marken". Dit wordt een tentoonstelling van zonnige vrolijkheid, hard werken voor extra inkomsten en een eeuwen oude traditie.

De opening van de tentoonstelling vindt plaats op 24 maart a.s. om 15.00 uur. Vrijwilligers en leden zijn hierbij van harte welkom.

Piet Korstman, voorzitter

Afbeelding voorzijde:

"Hooitijd op Marken", Johan Marie Ten Kate (1831-1910)

Bruikleen van het Zuiderzee Museum

MAX NAUJA
Voor het Ichne

Sinter Maarten (11 november)

Wij kennen Sinter Maarten als een kinderfeest, waar snoepgoed toch wel een hoofdrol speelt. Met lampions, als een soort sierverlichting, trekken de kinderen langs de deuren. Zingen 1 of 2 versjes, krijgen wat versnaperingen en gaan naar de volgende deur.

Hoe het er vroeger aan toe ging vertelde ons Dr. Coronel in zijn artikel in 1862:

“Op den avond van dien dag worden kringvormig beplakte vellen papier van onder toegebonden op een stokje gezet en aan de rug van een stoel bevestigd. Van binnen brandt eene kaars, wier licht de opgeplakte verlichte figuren aardig doet uitkomen. Rondom die stoel dansen en zingen dan de kleinen in volle pret tot laat in den avond.”

Later ging men in optocht. In de vooravond vormden de groepjes kinderen een lampionnen optocht en liepen onder het zingen van het traditionele Sinter Maarten liedje van het Kerkplein naar het Buurterpad. Op de Werven gebeurde hetzelfde. Onderwijzer Faber heeft dit Sinter Maarten liedje zo’n 100 jaar geleden opgeschreven.

*Sinter Martes veugeltje
Rood rood keugeltje
Rood rood rokkie an
Dat is Sinter Martes man.
Sinter Marte ‘et een koe
Die komt alle ‘allige (heiligen) toe
Koetjes ‘ebben ‘orens
Kerken dragen torens.
Torens dragen klokken.
Mooie meisjes dragen rokken.
Mooie knechies (jongens) dragen
broeken.
We zelle Sinter Marte zoeken.
Sinter Marte ligt onder de bank
Met een klan (klein) veugeltje in zijn
hand.
Hoe zou dat veugeltje ‘ieten (heeten)*

*Sinneke, Sinneke Pieten
Sinneke, sinneke Moriaan
Laat het zonnetje onder gaan.
Laat het zonnetje schijnen
Het ijs in het water verdwijnen;
Laten de jongens nee (naar) school
toe gaan
En laten ze deer wat leeren;
Dan krijgen ze mooie kleeeren.
Laten ze deer wat zingen.
Op het Oosterpad
Op het Westerpad
Daar leggen zoo veul ‘oute (houten
bruggetjes)
En as je op de kraaie-wurf komt
Binnen ‘et hallemaal stamels en
boute.*

De vrijwilligers

In ons eerste Jaarverslag (2009) hebben wij onze vrijwilligers in het zonnetje gezet, want zonder hen geen museum. Voor betaalde krachten zijn onze inkomsten te laag en bovendien zijn we afhankelijk van de toestroom van bezoekers. Elk jaar deden wij een oproep voor aanmelding van nieuwe vrijwilligers. Gelukkig blijkt in de praktijk dat opengevallen plekken toch steeds weer kunnen worden opgevuld. Toch blijven wij oproepen doen om ons team te komen versterken en bedenk daarbij dat het bovendien heel gezellig is. Ons jaarlijkse uitje is voor iedereen de kers op de taart.

Afgelopen seizoen meldden zich:

- Tineke Kes-Slot (gastvrouw)
- Pietertje Boes-Boes (gastvrouw)
- Tineke Tamminga-Teerhuis (gastvrouw)
- Sijtje Stoker (gastvrouw)
- Jan Cornelis Zeeman (onze man in Steunpunt Waterland a/d Haven)
- Geertje Appel-Visser (gastvrouw)

Eerder melde zich al:

- Muus Marcel Teerhuis (onderhoud)

Helaas hebben wij ook afscheid moeten nemen van:

- Ida Buisman
- Geertje Kaars-Visser
- Karin van Brederode

Alle vrijwilligers nogmaals hartelijk dank voor jullie geweldige inzet!

Het jaarlijks vrijwilligersuitje

Op vrijdag 1 september 2017 was het weer zover. Ons jaarlijks uitje met de vrijwilligers van ons museum. Met een nagenoeg volle bus reden wij richting Delft, waar we de gehele dag zouden vertoeven. Allereerst brachten wij een bezoek aan Royal Delft, beter bekend als “De Porceleyne Fles”. De koffie met wat lekkers stond al klaar en aansluitend werd dit prachtige Art Deco bedrijfspand bekeken en kregen wij een uitgebreide rondleiding en uitleg van het gehele proces van het maken van Delfts aardewerk. Mooi om te zien waren de schitterende antieke aardewerk stukken, alsmede de stukken met betrekking tot ons Koningshuis, waaronder serviesgoed dat speciaal gemaakt is voor koning Willem-Alexander en koningin Maximá.

Ná de Porceleyne Fles stond de lunch op het programma bij “Het Karrewiel” in het centrum van Delft. De lunch was prima en met een goed gevulde buik gingen wij vervolgens naar museum “Het Princenhof”, de plek waar de Vader des Vaderlands Willem van Oranje op 10 juli 1584 vermoord is door de Fransman Balthasar Gerards. Ook hier kregen wij in groepen verdeeld een rondleiding door zeer betrokken en enthousiaste vrijwilligers. “Het Princenhof” is een prachtig museum en zeker een bezoek waard! Maar na alle inspanningen van de rondleidingen en dergelijke waren wij toe aan een drankje en zochten de vrijwilligers op eigen houtje een lekker terrasje op. Tot slot werd de bus weer opgezocht en vertrokken wij naar Buitenzaag, waar een heerlijk menu op ons te wachten stond in restaurant “Kaagzicht”. Rond de klok van negen uur waren wij weer terug op Marken. Gezien de vele positieve reacties kunnen wij terugkijken op een onvergetelijke mooie dag!

Nieuwe aanwinsten

Niet ieder jaar zijn we in de gelegenheid om bijzondere Marker kunst aan te kopen. De spoeling is dun en het zoekgebied is groot. Dit jaar kochten wij één schilderij en wel van de schilder Greive, voorstellende een zittende Marker man. Verder kochten wij een prachtige glazen vitrinekast.

Er is ook dit jaar weer veel geschonken. Zo ontvingen wij mooie voorwerpen uit diverse nalatenschappen, te weten: een prachtige 18e eeuwse merklap met daarbij veel en bijzonder kleingoed. Verder schonk men een prachtig antiek rijglijf (kwam uit Slovenië) en andere klederdracht onderdelen zoals een doopbauwtje, hoge hoed, haarstukjes, mutsen en dergelijke. Maar ook kregen wij Goudse pijpen, brandewijnkruiken (gebruikt tijdens de IJsbruiloft van 1956), Marker poppen, antieke kopjes met spreuk, een dekenkist, uitgesneden klompen, een ijzeren brandmerk MK7, 2 staande olielampen, kleedjes, een 5 cents krant uit 1916 (Watersnood) en een prachtig fotoboek van het Koninklijk Huis (1900-1999). Tot slot kregen wij van dhr. Jan Vos van Marken (Engeland) veel moois, zoals klederdracht, boeken en heel veel knipsels, dit alles persoonlijk door hem gebracht. Alle schenkers worden hartelijk bedankt, want deze schenkingen zijn de bouwstenen voor de nieuwe tentoonstellingen.

Van het registratieteam

De dames van ons team hebben in 2017 hun handen vol gehad aan de registratie van de enorme hoeveelheid geschonken klederdracht van vorig jaar. De deelname aan diverse activiteiten en de winterfair zorgen ervoor dat ze zich voorlopig niet hoeven te vervelen. Voor Marten van Altena en Egbert Commandeur geldt feitelijk het zelfde. Zij kunnen nog jaren vooruit met het enorme fotoarchief van Paul Kuiper. Het digitaliseren van ons prachtige fotomateriaal vordert gestaag maar kost veel tijd.

Op onze website www.markermuseum.nl kunt u wat van hun werk bekijken.

Hooitijd op Marken

Dit is het thema van onze nieuwe tentoonstelling van het seizoen 2018.

Wij hebben gekozen voor dit onderwerp, omdat hooien en de verkoop ervan een belangrijke tweede bron van inkomsten was. De visserij was altijd de belangrijkste bron van inkomsten, maar de verkoop van het hooi was een goede tweede bron. Tot ca. 1800 was het hooien nog niet van groot belang. De gemeente secretaris en tevens onderwijzer vermeld in 1793 het volgende:

“De producten der landerijen, op dit eiland, bestaat in hooij, riet- en weijlanden. De hooijteelt is het voornaamste product, doch levert geene groote voordeelen op – men vind hier eenig hoornvee, schapen, doch geen paarden.”

Aldus C. de Haas

Hieruit kan je concluderen dat landbouw en veeteelt nog niet veel voorstelde. Dit kwam mede omdat met grote regelmaat Marken onder water stond. Gebeurde dit in de zomer, dan was er weinig of heel slechte hooioogst. Na 1800 begint geleidelijk aan de hooiteelt toe te nemen door de eigen behoefte en bovendien blijkt het hooi van Marken erg gewild te zijn bij boeren in de Vechtstreek en omstreken.

In 1862 bezoekt geschiedschrijver S. Coronel ons eiland en beschrijft zijn bevindingen op zeer sfeervolle wijze als volgt:

“Wanneer men op een schoonen Julijdag het Krabbenhoofd is genaderd en de ruime haven van het eiland binnenvaart, dan wordt het oog aangenaam getroffen door het pittoresque, levendige voorkomen, dat dit deel van den havendijk vertoont. Men zou waarlijk wanen zich in een landbouwkolonie van vrouwen verplaatst te zien. De haven is dan, in plaats van visschersvaartuigen, voor een groot deel bezet met grootere en kleinere schepen en schuiten, die geladen zijn met hooi. op den dijk, de ladingsplaats van het gehooide gras, heerscht eene bedrijvigheid en vrolijkheid, die u aan onze oud-hollandsche oogstfeesten zou doen denken. Talrijke kubbooten en binnenschuitjes, die vrachtkarren der eilanders, varen van de hoogere gedeelten van het eiland af, langs het kanaal naar de losplaats, om hunne vracht aan de hooiwegers over te leveren, die het weder overladen in de groote vrachtschepen (botters). Hier en daar en zoo ver het oog rijkt, overal zal men de anders verlaten grasvelden, nu met vrouwen bezet vinden, die, in haar sierlijk en helder oogstcostuum, het gehooide gras bijeenhalen en op de binnenschuitjes stapelen. Dat is een regt treffend schouwspel, die noeste vlijt van oud en jong, van bemiddelden en behoeftigen, van moeders en dochters, van de jonge deern tot het besje van zeventig zomers, na te gaan.”

Hier stoppen we met zijn artikel, om ruimte te bieden aan de schrijver Faber, die in het jaar 1900 onderstaand een mooie beschrijving geeft van veel facetten van de hooioogst.

“Gelderse arbeiders (“pielen”) komen om te maaien. Het gemaaide gras wordt uitsluitend bewerkt door vrouwen en meisjes die bij deze gelegenheid het heldere hooicostuum dragen. In den regel heerscht in het hooiland een prettige stemming; er moet flink gewerkt worden, doch als het weer niet tegenloopt kan dan ook spoedig het hooi “over den dijk” gebracht worden. Alles wordt namelijk uitgevoerd. Nu komt het nut der breede slooten, der beweegbare bruggetjes en der vele binnenschuitjes aan den dag. Schuitje na schuitje wordt naar den havendijk gebracht en daar in botter overladen. Vooraf moet het hooi echter gewogen worden met door de gemeente beschikbaar gestelde schalen en gewichten en door één der vier van gemeentewege aangesteld en beëdigde “hooiwegers”. Bij verordering is bepaald, dat zoowel koper als verkooper voor elke duizend pond, die gewogen wordt 10 cents moet betalen. Elken zomer wordt ongeveer twee millioen pond afgeleverd, zoodat de hooiwegers 200 gulden ontvangen. Aan de gemeente moet voor het gebruik der schalen en gewichten 30 gulden worden afgestaan. De schipper van den hooibotter ontvangt een “waagbriefje” door den weger onderteekend en voorzien van het wapen der gemeente. De vracht wordt gewoonlijk de Vecht opgevoerd en vindt daar in den regel gretige koopers. Een enkele landing met was nasnee of ruigte (een “pielevrachtje”) wordt naar Nijkerk of Harderwijk verscheept.”

Marken

Marken

Editeur J. H. Schaefer, Amsterdam. No. M. 20 Deposé.

Pater Roemelee beschrijft in 1945 heel treffend het einde van deze traditie en belangrijk middel van bestaan.

“Dit idyllische landelijke tafereel met al zijn bekoorlijke bedrijvigheid zoekt men nu tevergeefs op Marken. Het behoort tot een verleden dat niet weerkeert. Geen Geldersman meer die met zwaaiende zeisslagen het gras neervelt. Geen lachende en schaterende vrouwen en meisjes meer in heldere hoodracht die met haar houten harken het gevelde gras bijeen schrapen en in hoopjes verzamelen. Maar nu een ratelende maai- en hooimachine, eigendom van enkele veehouders, die dit heerlijke, gezonde, zomerse landleven als onderkruipers hebben vermoord, juist gelijk reeds eerder de machines der spinnerijen de Markense huisvlijt aan het spinnewiel vermoord hebben..... Moderne cultuur Ook op Marken”

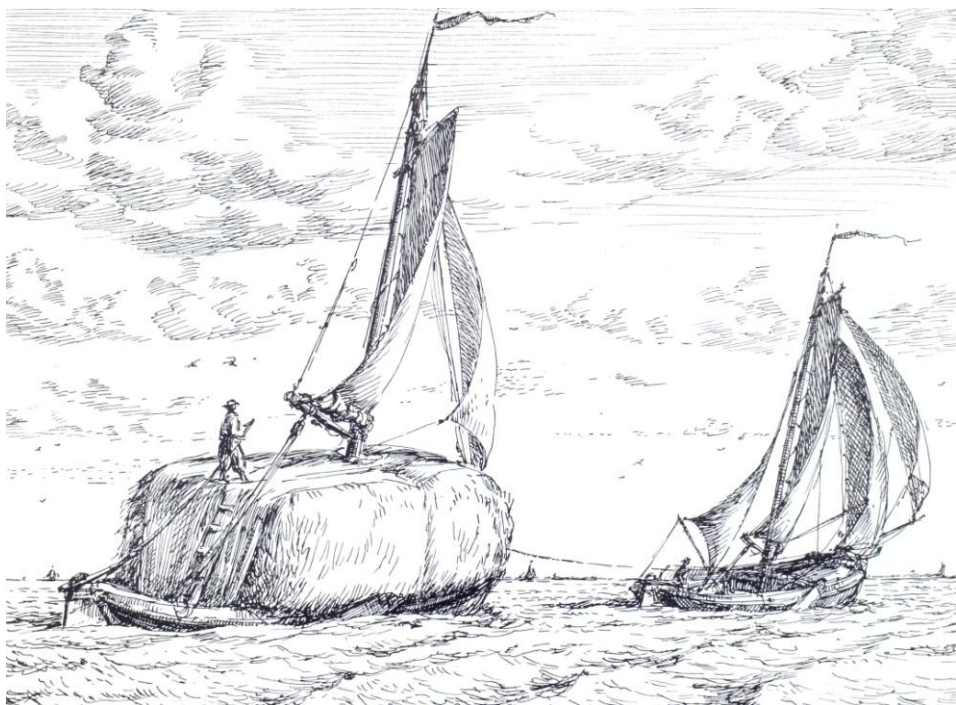
In het oorlogsjaar 1942 verliet voor de allerlaatste keer een vracht hooi de haven. Hiermede kwam ook een eind aan het bestaan van het ambt “hooiweger”.

Het is dan ook dat wij met enige weemoed terugdenken aan die goeie ouwe tijd, want tegenwoordig is de hooibouw geheel machinaal geworden en probeert men het liefst een heel land in één baal te persen, die niet meer met mankracht is te hanteren. Wij hopen met deze beschrijvingen uw belangstelling gewekt te hebben en hopen tevens op uw bezoek aan onze zomerse en kleurrijke tentoonstelling “Hooitijd op Marken”.

Land Ed. Mog. Huren.

De H. en Gecommitteerde Raden
van Staten van Holland en West
Vrieslant, in West Vrieslant en de
en Noordexquaxiere

Voormaals God Almagtig om veel rechtveerdige vromen op zondag den 30^{en}
Septemb^{er} 1731. t' Eylant Maachon ende selfs inwoondersen met een seer
schielijks onverwacht en gevaarlyks brand heeft besocht en aangetast,
juyst als de Gemeente inde kerk vergadert was om den Gods dienst te ge-
gen, quam inde Gods dienst onder t' laatste gevang een geroep dat o.
buurten in brand waren, waer door inden tyd van anderhalf uur des dri-
gebeels buurten, bestaand in trintig huysen en door trix en dertig huys-
gesinnen bewoont, met meest allen de goederen, als viswant, linnen, wollen
Etc. door door onnoemelyks fel brand tot aschen zijn gheert.

Door welk bedroef brand dese vrien docht huysgesinnen bestaand na-
een hondert en dertig personen soo jong als oud met alleen onder den blis-
win bemel gestelt zijn, maar ooh veel t' eenemaal ontleet van haer
viswant, linnen, wollen, huysaat Etc. ja met en hebben als barende
die aan haer ligheam zijn, soo dat de genoegzaam naakt op t' ylt staan, soo dat
het gebuyt en gehem van vrouwen en kinderen seer maar en droevig is om te seuen
ja t' menschen heet schijnt te verston van droef heyt.

See dat wy in dese elendige en naant toestand van staen en tyden waer in wy
tegenwoordig zijn de toerlugt nemen tot U. Ed. Gr. Mog. xochond op het
aldervriendelijcke, ootmoedigh en nederigh dat U. Ed. Mog. een gunstige
oogt geheve is slaan op dese elendige en bedroef menschen, in soo verve dat by
U. Ed. Mog. moegt worden huysgezonden en toegegaan een weg en midde
tot xhuysing van soodanige Effecten waer door inde eerste plaate werkhelyk een
begin moegt worden gemaekt om haer afgebrand wooning wederom te bouwen
mits de vrinten begint te naderen, ende afgebrand anders by ons onmog-
lyk konnen geborgen of geplaatst worden, en dat wijs by ons noot salwelyk
dienen te bouwen, om dat ons Eylant door de menigh of veelheyt van
menschen moet onderhouden worden, soo dat alle d'menelken op andere
plaatsen moesten gaan woonen, het stekken soude tot een ruinen
of ondergang van t' gehele Eylant.

En dat U. Ed. Mog. inde tweede plaate moegt beraemen soodanige
Effecten waer door by haer viswant tot de visserye indig moegt xhuys
xst.

Welke by calculatus te samen te weten tot de Brugzen en Viswatt
Loud belopen een Somme van 27600. om anders wooning voor de
Bruggestonnen te bouwen en om eenigzins haar Visneering te kunnen
Exerceeren. en Xmoeds dit een groote Somme geld is en voor ons onmog
om het te begaaden. zijn derhalven gedrongen doordt bitteren tranen van vrou
wen en kinderen en van alles ontbloeit zijn ons te keeren tot U E. Gd. Mog.
Geopende dat U E. Gd. Mog. indese hoogeringsroot en elonds moet
de en Barmhertighe en gunstig antwoort. Todsamigh verdoelven moogt
ramen en aan onse Gueemittieerd onogt geven. waer over over bedroef
ingeretenen na Ziel en ligbaam. elyselap en Phorikking mago
genieten. I Welk doende Etc.

Tu ordonnantie van Brugmstia
vroets. Selout Seleepen en
Kerckenraede van t Eylant Mearke
is gescheent.

Jr De Vries.

Alous a. moierende beronden
Den 2^{en} Octob^r 1731.

Secretaris. van t Eylant voort. 3

by mij

Jr De Vries
Secretaris.

Brand op de Nieuwe Buurten in 1731

In ons archief bevindt zich een handgeschreven document uit 1731. Dit document is een copie van een dringend verzoekschrift gericht aan het toenmalige bestuur van de Staten van Holland en West Vrieslant. In feite is het een smeekbede om financiële steun van een ramp die Marken trof op zondag 30 september 1731. Op deze dag werden de Nieuwe Buurten (I, II en III) tijdens de kerkdienst getroffen door een alles verwoestende brand. De schade was enorm en hulp van de overheid was dringend gewenst. Onderstaand vind u de voor iedereen leesbare tekst die de sfeer van de toenmalige omstandigheden zeer goed weer geeft en bedenk daarbij dat de blusmiddelen zich beperkte tot enkele emmertjes.

“Aan de Ed. Mog^e Heeren de Heeren Gecomm^e Raaden van de Staten van Hollandt en Westvriesland in Westvriesland ende den Noorderquartier.

Nademaal God almagtig om vele regtveerdige redenen op Zondag 30 September 1731 't Eyland Marken ende desselfs Inwoonder met een seer schielijke onverwage en vervaarlijke brant heeft besogt en aangetast juijst als de Gemeente in de Kerk vergaderd was om den Godsdienst te pleegen, quam in de Godsdienst onder 't laatste gezang een geroep dat de Buurten in brand waaren, waardoor in de tijd van anderhalf Uur dese Drie geheele Buurte bestaande in twintig Huysen, en door vier en dertig Huysgezinnen bewoond, met meest alle de goederen, als Viswant, Linnen, Wollen, etc. door dees onnoemlijke felle brant tot assche zijn verteerd. Door welke bedroefde brant deese vier en dertig Huysgezinnen , bestaande in Eenhonderdt en dertig Persoonen, zo jong als oud, niet alleen onder den blauwen Hemel gesteld zijn, maar ook veele t'eenemaal ontbloot van haar Viswant, Linnen, Wollen, Huysraad, etc., ja, niets en hebben als haare Kleederen die aan haar Lighaam zijn, soo datse genoegsaam naakt op 't Veld staan, soo dat het gehuijl en gekerm van Vrouwen en kinderen zeer naar en droefvig is om te hooren, ja 's menschen Hert schijnt te bersten van Droefheydt. Soo dat wy in dese elendige en naare toestand van Zaaken en tijden waarin wij tegenwoordig sijn de toevlugt nemen tot UEd. Mog^e verzoekende op het allervriendelykste, ootmoedigste en nederigste dat UEd. Mog^e een gunstig Ooge gelieve te slaan op deese elendige en bedroefde menschen, in soo verre dat by UEd. Mog^e mogt werden uytgevonden en toegestaan, een Weg en middel tot verkrijging van sodanige Effecte waar door in de eerste plaatse werkelyk een begin mogte werden gemaakt om haare afgebrande Wooningen wederom te bouwen,

vermits de Winter begint te naderen en de afgebrande anders by ons noodzakelyk dienen te houwen om dat ons Eyland door de menigte of Veelheyte van Menschen moet onderhouden worden soo dat als de Menschen op andere plaatse moste gaan wonen, het strekken zoude tot een Ruinen of ondergang van 't geheele Eyland. En dat UEd. Mog^e in de tweede plaatse mogte beramen sodanige Effete waar door sy haar viswant tot de Visserije nodig mogte verkrijgen, welke te samen (te weten tot de Huysen en Viswant) by calculatie zoude belopen een somma van f. 27.600 Guldens om andere wooninge voor de voornd Huysgezinnen te bouwen, en om eenigzints hare Visneeringe te kunnen exerceeren: en 's mits dit een groote somma Gelds is, en voor ons onmogelyk om het te vergaderen, zynde derhalven gedrongen door de bittere tranen van Vrouwen en Kinderen, die van alles ontbloot zyn, ons te keeren tot UEd. Mog^e hoopende dat UEd. Mog^e in deese hoogdringende nood en Ellende met Genade en Barmhertighst een gunstig antwoord, sodanige middelen moogt beraamen, en aan onse Gecommitteerde moogt geven, waar over onze bedroefde Ingezeeten en na Ziel en Lighaam blydschap en verkwikkinge mogen genieten. "T welk doende, etc."

Het resultaat van deze smeekbede staat in de annotatie als volgt beschreven:

"Dit heeft ten gevolge gehad dat bij wijze van Collecte (onder Directie van hunne Edele Mogende) een zodanige somma van Penningen is vergaderd dat in de Jaaren 1731 en 1732 daarvoor op de voornd buurten zijn gebout 14 heele Huysen groot 8 en 10 Vaken, (132) daar in zijn geplaatst 33 van de voorsz 34 Huysgezinnen. Gevende ieder voor een Huys van 4 Vaken f. 50 Guldens, welke op de Collecte te kort quamen. Alleenlyk betaalde Pieter Gerrits (een van de 33 voornd) zijn Wooning alleen en genoot dus niets van de gecollecteerde penne. Nog is gebouwt een Huys op de Kets, in welk het overige 34ste Huysgezin van de opgemelde buurt geplaatst."*

Al met al heeft deze zwaar aangedikte smeekbede er voor gezorgd dat de Nieuwe Buurten in tamelijk korte tijd op nieuw zijn opgebouwd en waren de betrokkenen weer uit de brand.

Overigens was dit niet de laatste brand op de Nieuwe Buurten, want in 1905 brandde Hotel de Jong en 13 woningen af. Deze foto's tonen de ravage na de brand.

A 301. Lieftn. J. M. Schalekamp, Buiskloot.

Brand op het eiland Marken.

A 305. Lieftn. J. M. Schalekamp, Buiskloot.

Havenbuurt, eiland Marken.

De laatste brand op de Buurt was op 16 mei 1985. Toen werd Buurt III geteisterd door brand. Buren ontdekte om kwart over vier in de vroege morgen de uitslaande brand. De bewoonster, mevrouw T. Heite, overleefde de brand niet. Zij werd gevonden vlak achter de deur. Dat deze brand geen grote brand is geworden, was te danken aan de toevallige ontdekking, het windstille weer en het snelle optreden van de inmiddels veel beter uitgeruste brandweer. Bij de branden van 1731 en 1905 waren geen slachtoffers te betreuren.

Lidmaatschap

Als u ons jaarboek met genoeg heeft gelezen en u bent nog geen lid van ons museum, laat uw waardering dan blijken door lid te worden. Voor de kosten hoeft u het niet te laten, want de kosten voor een gezin bedragen slechts € 9,- per jaar en voor één persoon slechts € 4,50 per jaar. Voor dat geld heeft u onbeperkt toegang tot onze tentoonstellingen en ontvangt u tevens ons jaarboek. Met uw lidmaatschap ondersteunt u ons werk, want wij moeten het vrijwel zonder verdere subsidies doen. U kunt lid worden door uw bijdrage te storten op bankrekeningnummer **NL 06 INGB 0004301668** ten name van Vereniging Historisch Eiland Marken onder vermelding van uw adresgegevens, of via een e-mailbericht naar secretariaat@markermuseum.nl. Bij voorbaat hartelijk dank en tot ziens in ons museum.

Verslag ledenvergadering 25 februari 2017

Piet Korstman heet alle aanwezigen van harte welkom. Met betrekking tot het verslag van 27 februari 2016 zijn er geen verdere opmerkingen van de leden . Het afgelopen jaar was een goed jaar voor ons museum, mede door de overeenkomst met Tours&Tickets. Dank zij de Louisa van der Velden Stichting hebben wij wederom een prachtig schilderij kunnen aankopen van de schilder Augusting Hanicotte (1870 – 1957). Daarnaast heeft het museum een gigantische hoeveelheid prachtige Marker klederdracht gekregen (meer dan 10 dozen vol). Daarnaast mooie ulften, een kappendoos, beddebankjes, fraaie merklappen, boeken, goudsteen, miniatuur binnenkamertje, interessante albums enz. enz., met dank aan alle gevers. Het museum heeft dit jaar midden in een nacht een brandalarm gehad. Dit is gelukkig allemaal goed afgelopen (loos alarm). Het scannen van de collectie van Paul Kuiper is nog in volle gang. Een professioneel bureau heeft een quick scan uitgevoerd naar de staat waarin de collectie zich bevind. Het schoonmaken van alle dia's wordt een zeer kostbare zaak. Vooralsnog zullen wij bezien welke dia's van waarde zijn voor het Marker Museum en het bestuur zal zich in een later stadium verder beraden over de collectie. Reeds gescande dia's van Paul Kuiper zijn reeds te zien op onze website. Het klompenmuseum in Enter heeft aandacht besteed aan de Marker schilder Jan Moenis. Zij hebben ook een paar replica's gemaakt van Marker rozen ulften. Er is een nieuw contract gesloten voor 2017 met Tours&Tickets. In 2017 komen zij 7 dagen per week met 1 à 2 groepen. Er is door het registratieteam veel werk verzet. Geertje Appel heeft in het jaarboekje een uitleg gegeven van de werkwijze bij registratie van schenkingen. Ook herstel en schoonmaken van de kleding is arbeidsintensief. Jannetje Schouten heeft 2 jaar gewerkt aan een replica van het zwarte trouwpak en Egbert en Marten hebben vele uren zitten in het scannen en registreren van het fotomateriaal. Piet Korstman doet een oproep voor nieuwe vrijwilligers die eens in de week, 2 weken, zitting willen nemen in het museum. Als nieuwe vrijwilligster hebben wij Tineke Tamminga mogen verwelkomen. Immetje Stoker-Zeeman is gestopt in 2016 als vrijwilligster. Zij was vanaf de oprichting van het museum betrokken als vrijwilligster. De nieuwe tentoonstelling is gekoppeld aan de herdenking van 500 jaar Reformatie. De Reformatie inspireerden kunstenaars, prachtige bijbels werden gemaakt, voorstellingen op tegels en aardewerk. Veel zaken zullen te zien zijn bij onze tentoonstelling. Prachtige Marker kleding, die gedragen werd en wordt tijdens de kerkelijke hoogtijdagen zijn ook te zien in ons museum.

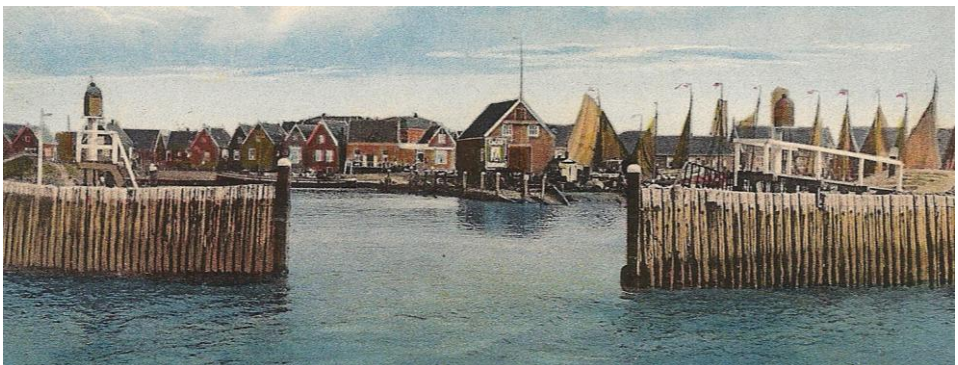
Bestuursverkiezing: Aftredend zijn dit jaar Cor Visser, Trijntje Visser en Trijntje Stoker. De eerste twee hebben een eerste periode van 3 jaar achter de rug en Trijntje Stoker twee periodes. Alle drie hebben zich herkiesbaar gesteld. De leden stemmen hier mee in.

Verslag penningmeester: Kees Schouten geeft een toelichting op de cijfers 2016 en de begroting. Er zijn geen verdere vragen van de leden over de jaarrekening en de begroting.

Verslag kascontrole commissie: Egbert Commandeur doet verslag van de controle. Van de controle is een verslag opgesteld. Hij verzoekt de leden het bestuur te dechargeren. De commissie bestond uit Egbert Commandeur (3e keer / treedt uit de commissie), Trijntje de Waart (2e keer) en Fred Zoomers (1e keer). Pieter Elbert Pereboom is bereid om de plaats van Egbert in te nemen.

Rondvraag: Trijntje de Waart vraagt of het museum kleding over heeft, dat gebruikt kan worden voor het aankleden van de muziekvereniging. Piet Korstman denkt aan een soort van “klederdrachtbank”, waaruit kleding beschikbaar gesteld kan worden. Dit wordt verder binnen het bestuur besproken.

Na de pauze worden er prachtige oude beelden vertoond , alsmede een film van Dijk van een Kust met alle bekende bewegende beelden van de Watersnood van 1916, waaronder zeer unieke bewegende beelden van de getroffen Moeniswerf.

1924

Ook op de visschers van het stille schilderachtige eiland Marken in de Zuiderzee kan onze Bijzondere Vrijwillige Landstorm in de ure des gevaars rekenen. De typische paalwoningen worden bevolkt door een geslacht, waarin nog een schier piëteitvolle kleedings-traditie voorleeft. Hierboven een deel van de binnengevaren leden na afloop eener vergadering gefotografeerd.

Vereniging "Historisch Eiland Marken"

opgericht 7 september 1981

Toelichting op de resultatenrekening 2017

Huisvesting

- Het gasverbruik was met 4.200 m3 hoger dan vorig jaar (4.000m3).
- Het elektriciteitsverbruik was met 3.200 kWh gelijk aan vorig jaar.
- Het waterverbruik was met 22 m3, 1 m3 minder dan vorig jaar.

Organisatie

- De kosten van het uitje bedroegen € 95,00 per persoon. De eigen bijdrage was € 25,00 p.p.

Kosten aktiva

- Er is dit jaar voor € 600 gekocht t.b.v. de collectie.
- Afschrijvingskosten inventaris / gebouwen zijn hoger vanwege de aanschaf van de vitrine en de informatiekast.

Algemeen

- Het aantal bezoekers was 16.604, 838 minder dan vorig jaar.
Tours&Tickets kwam dit jaar met 7.542 bezoekers, 1.728 meer dan vorig jaar.
De bezoekers van Tours&Tickets hebben € 10.514 opgebracht.
Daarnaast heeft Tours&Tickets € 1.500 bijgedragen in de kosten van het uitje.
- De verkopen in de winkel bedroegen dit jaar € 3.400.
- De braderie van 26 augustus heeft € 600 opgebracht.
- De winterfair van 9 december heeft € 184 opgebracht.
- Van de gemeente hebben we € 275 subsidie gekregen.
- De contributie van 865 leden is ontvangen, 7 minder dan vorig jaar.
- "Lekker Marken" heeft € 207 opgebracht.
- Het aankoopfonds heeft dit jaar € 460 opgeleverd. Vanaf het begin is de opbrengst € 5.172.

Vereniging "Historisch Eiland Marken"

opgericht 7 september 1981

RESULTATENREKENING 2017 t/m december					
UITGAVEN :	rekening	omschrijving	Boekjaar 2017	Begroting 2017	Begroting 2018
HUISVESTING	4301	Gas	1.822,12	2.000,00	2.000,00
	4302	Electriciteit	387,95	500,00	500,00
	4303	Water	91,09	100,00	100,00
	4304	Schoonmaakkosten			
	4305	Telefoon	388,72	370,00	400,00
	4306	Belastingen	961,81	950,00	950,00
			3.651,69	3.920,00	3.950,00
ORGANISATIE	4401	Verzekeringen	4.415,76	4.600,00	4.600,00
	4402	Administratiekosten	561,01	1.000,00	1.000,00
	4403	Representatiekosten	4.265,90	5.000,00	5.000,00
	4404	Promotiekosten	1.317,34	3.000,00	3.000,00
	4405	Algemene kosten	1.009,99	2.000,00	2.000,00
	4406	Lidmaatschappen/abonnementen	824,10	1.000,00	1.450,00
	4407	Exposities/evenementen	327,31	500,00	500,00
			12.721,41	17.100,00	17.550,00
KOSTEN AKTIVA	4500	Collectie (aankopen)	600,00	5.000,00	6.000,00
	4501	Inventaris / installaties	3.168,76	1.191,66	867,07
	4502	Tentoonstellingsmateriaal	144,62	144,63	1.959,63
	4503	Kantoorapparatuur			
	4504	Gebouwen	2.118,63	2.118,63	
	4505	Diapresentatie	249,20	249,20	249,20
		afschrijvingskosten:	6.281,21	8.704,12	9.075,90
	4550	collectie		1.000,00	1.000,00
	4551	Inventaris / installaties	997,36	1.500,00	1.500,00
	4552	Tentoonstellingsmateriaal	325,00		
	4553	Kantoorapparatuur		75,00	
	4554	Gebouwen	2.395,45	4.000,00	4.000,00
		onderhoud :	3.717,81	6.575,00	6.500,00
			9.999,02	15.279,12	15.575,90
FINANCIERINGSKOSTEN	4600	Hypotheekrente	460,38	550,00	450,00
	4601	Bankkosten	279,49	275,00	300,00
			739,87	825,00	750,00
DIVERSEN	4700	Lasten voorgaande jaren			
	4750	Registratie collectie			
	4760	Project steegnaam bordjes			
	4800	Toename voorziening			
	8003	Verkoop koor			
	8008	Overige kosten			
TOTAAL UITGAVEN :			27.111,99	37.124,12	37.825,90
INKOMSTEN :					
ALGEMEEN	8001	Entreegelden	31.848,60	28.000,00	29.000,00
	8002	Verkoop boeken, platen, kleding	3.423,95	3.000,00	3.000,00
	8003	Verkoop koor	78,65	50,00	60,00
	8004	Verkoop langet	152,76	50,00	60,00
	8005	Giften	538,50	250,00	250,00
	8006	Subsidies	275,00	275,00	275,00
	8007	Contributies	3.892,50	3.900,00	3.900,00
	8008	Overige opbrengsten	730,14	750,00	750,00
INKOMSTEN:			40.940,10	36.275,00	37.295,00
RESULTAAT		verlies		849,12	530,90
		winst	13.828,11		
TOTAAL INKOMSTEN :			27.111,99	37.124,12	37.825,90
2017 16.604 bezoekers -4,8% % t.o.v. 2016)					
Aantal bezoekers vanaf begin: 547.131					

Kascontrole Commissie :

Penningmeester :

Datum : 14-1-2018

BALANS (x eur) per ultimo december 2017

AKTIVA		PASSIVA	
vaste activa		eigen vermogen	
Collectie (overig)	69.261,03	Eigen vermogen	55.495,84
Collectie (schilderijen)	116.660,35	Resultaat	13.828,11
afschrijvingen	-185.921,38		69.323,95
boekwaarde			
Inventaris/installaties	98.040,21		
afschrijvingen	-95.864,42		
boekwaarde	2.175,79	vreemd vermogen	
Tentoonstellingsmateriaal	20.367,24	Hypotheek Rabobank	13.946,00
afschrijvingen	-20.077,98		13.946,00
boekwaarde	289,26		
Kantoorapparatuur	5.423,04		
afschrijvingen	-5.423,04		
boekwaarde		crediteuren	
Gebouwen	63.562,86	Te betalen BTW 21 %	329,56
afschrijvingen	-63.562,86	Te betalen BTW 6 %	233,83
boekwaarde		Weekstorting	
Proj. Audio/Visuele Presentatie	9.379,73		563,39
afschrijvingen	-8.133,73		
boekwaarde	1.246,00		
	3.711,05		
liquide middelen		voorzieningen	
Kas	1.222,37	Incourante materialen	6.401,15
Rabobank rekening-courant	1.199,86	Opzetten archief	4.080,48
ING betaalrekening	1.292,50	Aankoopfonds	9.029,00
ING zakelijke spaarrekening	20.590,37	Groot onderhoud	17.500,00
SNS Meerkeuze Sparen	80.389,17		37.010,63
	104.694,27		
voorraden			
Langet	986,84		
Koor	4.699,03		
Boeken & Platen	6.090,62		
	11.776,49		
debiteuren			
Te vorderen BTW 21 %	518,53		
Te vorderen BTW 6 %	143,63		
weekstorting			
	662,16		
Totaal aktiva :	120.843,97	Totaal passiva :	120.843,97

Kascontrole Commissie :

T. Vlasbloem, Grotewerf 3, Marken

F. Zoomers, Kerkbuurt 184, Marken

P.E. Pereboom, Buurterstraat 39, Marken

Penningmeester / administrateur :

C. Schouten, Flevostraat 10, Marken

Datum : 08-jan-18

"Hooitijd op Marken"

24 maart - 1 november 2018

Een gezellig en kleurrijk beeld van de hooioogst, die ook een heel belangrijke bron van inkomsten was.

Op 24 maart bent u om 15.00 uur van harte welkom op de officiële opening in de Grote Kerk op de Kerkbuurt. Na het openingswoord van onze burgemeester, mevrouw Luzette Wagenaar-Kroon, lopen we gezamenlijk naar ons museum voor bezichtiging van de tentoonstelling.